

Laukaan kunnan talousmetsäomaisuuden hoitomalli

Kunnanhallitus 17.04.2023 § 106
287/02.07.00.01/2023

Valmistelija: maankäyttöpäällikkö Jarmo Toikka, puh. 040 353 8258

Laukaan kunta omistaa tällä hetkellä noin 1700 ha talousmetsää. Kunnan omistamia talousmetsiä hoidetaan Tapion hyvän metsänhoidon suositusten sekä PEFC-sertifikaatin vaatimusten mukaisesti. Talousmetsissä pyritään harjoittamaan metsätaloutta mahdollisimman tehokkaasti ja tuottavasti tekemällä metsänhoitotyöt ja hakkuut ajallaan.

Maankäyttö-tulosityksikkö on valmistellut Laukaan kunnan talousmetsäomaisuuden hoitomalli-asiakirjan, joka täsmentää Tapion metsänhoidon suosituksia sekä kokoaa kunnan omat vaatimukset omistamiensa talousmetsien suunnitteluun, käyttöön ja hoitoon. Asiakirja on tarkoitettu ohjenuoraksi niin kunnan omille viranhaltijoille, kuin metsänkäsittelyä suunnitteleville tai toteuttaville palveluntarjoajille. Lisäksi se antaa tietoa kunnan metsien käsittelystä päättäjille, kuntalaisille, yrittäjille ja muille yhteisöille. Tavoitteena on varmistaa Laukaan kunnan metsäomaisuuden hoidon korkea taso ja turvata metsävarojen suotuisa kehitys pitkälle tulevaisuuteen.

Laukaan kunnan maa- ja metsäomaisuus palvelee monia tavoitteita. Taloudellisten vaikutusten lisäksi metsillä on myös ekologisia ja sosiaalisia ulottuvuuksia. Hoitomalli on tarkoitettu sovellettavaksi kunnan omistamissa talousmetsissä. Sen lisäksi kunta omistaa runsaasti muita metsiä, jotka jakautuvat sijainnin ja käyttötarkoituksen mukaan eri alueisiin, kuten asutusten lähimetsiin, ulkoilu- ja virkistymetsiin, maankäytön muutosalueisiin ja suojelualueisiin. Niiden tarpeet ja tavoitteet poikkeavat merkittävästi talousmetsistä, joten niissä noudatetaan eri ohjeistusta.

Kommenttikierros

Laukaan kunnan metsänhoitoasioita käsiteltiin metsäseminaarissa 27.3.2023, johon osallistui kunnanhallituksen jäseniä ja viranhaltijoita. Kunnanhallituksen jäsenillä on ollut mahdollisuus tutustua myös hoitomalliluonnokseen etukäteen sekä antaa kommentteja ja parannusehdotuksia. Annettuun määräaikaan mennessä tuli saapui yksi kommentti, Vihreiden valtuustoryhmältä.

Vihreät mm. kannustavat korostamaan ekologisen, sosiaalisen ja taloudellisen kestävyden yhteensovittamista, edistämään vapaaehtoista metsänsuojelua, siirtymään jatkuvan kasvatuksen malliin ja välttämään avohakkuita, panostamaan sekametsiin yhden puulajin metsien sijaan sekä seuraamaan FSC-sertifioidun puun kysynnän kasvua ja harkitsemaan siirtymistä ko. sertifikaatin alle. Vihreiden kommentit ovat kokonaisuudessaan oheisaineistossa.

Vastineet kommentteihin:

Yleisesti ottaen todetaan, että kommentit ovat pääosin luonteeltaan strategisia linjauksia ja hoitomalli on tarkoitettu palvelemaan operatiivista toimintaa metsänhoidossa.

Ekologisen, sosiaalisen ja taloudellisen kestävyuden yhteensovittaminen on nykyään mukana kaikessa metsätalouden toiminnassa, joten sitä ei ole tarpeen erityisesti korostaa, koska metsäalan lainsäädäntö, käsittelyohjeet ja sertifiointikriteerit perustuvat jo siihen.

Metsänsuojelupäätökset tulee aina tehdä metsikkökohtaisesti ja kokonaistaloudellisuutta arvioiden. FSC-sertifikaatin kriteerinä on, että metsistä 5 % jätetään metsänkäsitteilyn ulkopuolelle. Näin ollen aktiivinen pyrkimys korkeampaan suojelutasoon voi tulla kysymykseen myöhemmin, jos kunta päättää liittää metsänsä FSC-sertifiointiin.

Jatkuvan kasvatuksen mallia on käsitelty hoitomallin kohdassa 4.3. Siinä on todettu, että eri-ikäisrakenteista metsänkäsitteilyä käytetään soveltuvilla kohteilla. Kunnan metsien nykyinen rakenne ei mahdollista jatkuvan kasvatuksen malliin siirtymistä kokonaan. Mahdollinen siirtyminen tapahtuisi pitkällä aikavälillä vaiheittain ja se tulisi huomioida metsän alkukasvatusketjuista lähtien.

Sekapuustoisuuden edistäminen on todettu hoitomallin kohdassa 5.3. Yhden puulajin metsiä tulee yleisesti ottaen välttää ja lievä sekapuustoisuus sekä lehtipuu-osuus katsotaan eduksi. Kommentin perusteella kohtaa 5.2 täydennetään lauseella: "Kuusen viljelyä tulee välttää karuimmissa mustikkatyyppin metsissä tai huolehtia riittävästä mäntysekoituksesta." Tavoitteena on vähentää kuusen suosimista, koska kuusi on altis ilmastonmuutoksen myötä lisääntyvälle kuivuudelle, tuulisuudelle ja hyönteistuhoilille, kuten kommentissa tuotiin ilmi.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Linda Leinonen
Päätösehdotus	Laukaan kunnan talousmetsäomaisuuden hoitomalli hyväksytään.
Päätös	Kunnanjohtajan esitys hyväksyttiin.